

Zjawiska świtu i brzasku

Poniżej wyjaśniamy pory *fadżr* i *isza*, które w wykazie czasów modlitw oznaczone zostały znakiem gwiazdki (*).

Uczeni islamscy powiadomili szczegółowo w swoich dziełach o nieukształtowanych czasach postu i salatu, a także o tym, które z nich w jaki sposób powinno się używać. Z tego względu, że dla każdego miejsca na ziemi łącznie z biegunami podane zostały w książkach sposoby obliczenia i ich zasady i są one od 1400 lat stosowane, konieczne jest dokładnie tak samo je używać.

Islamscy astronomowie w swoich książkach o astronomii zwanych „*He'yet*” i „*Kozmografia*” podali szczegółowe wyjaśnienia o świcie i brzasku w miastach o szerokości geograficznej 47 stopni 33 minut. Te miasta są znane również jako „**Miasta znajdujące się na północnej szerokości geograficznej**”. Miasta w Europie Północnej, Rosji, Kanadzie lub Stanach Zjednoczonych znajdujące się na północnej szerokości geograficznej należą też do tej grupy. Islamscy astronomowie w swoich książkach podali dokładne wyjaśnienia o czasach salatu w miastach, które znajdują się na północnej szerokości geograficznej.

W Ibni **Abidin** i w książkach uczonych 4 prawidłowych szkół powiadomiono o dwóch metodach dla takich miast:

- **Akrab-i lejali** czyli używanie czasu, w którym został po raz ostatni ukształtowany czas *fadżr*, biorąc pod uwagę czas *isza* z tej nocy i używanie go tak samo do ponownego ukształtowania się czasu *fadżr*,

- **Akrab-i bilad** czyli używanie ukształtowanych czasów najbliższego miejsca, czyli używanie czasów, które są w obliczeniach i należą do najbliższej szerokości geograficznej.

Czasy *fadżr* i *isza* używane w tych obu metodach są prawie takie same.

Dla nieukształtowanych czasów *fadżr* i *isza* powinno się używać czasów powiadomionych metodą **akrab-i lejali** lub **akrab-i bilad** i w pozostałych takich miejscach i czasach powinno się robić intencję do poszczenia i wykonania salatu jak w ukształtowanych czasach *fadżr* i *isza*.

Na przykład:

Jeden z wartościowych astronomów islamskich Ahmed Zija napisał w swojej książce pt. „*Ilm-i hey'et*”: **„Zbliżając się do bieguna, początek czasów salatu porannego i nocnego czyli czasy *fadżr* i *isza* oddalają się od czasów wschodu i zachodu słońca. Innymi słowy, pierwsze czasy modlitwy porannej i nocnej zbliżają się do siebie. Czasy modlitwy salat każdego miasta zmieniają się ze względu na odległość od Ekwadoru (równika), czyli jego stopnia szerokości geograficznej i deklinacji słońca, czyli zmieniają się według miesięcy i dni**”. W miejscach, gdzie szerokość geograficzna jest ponad (90 - deklinacja), nie ma w ogóle dnia i nocy. Jeśli suma stopni szerokości geograficznych jest mniejsza niż (deklinacja +19), czyli w miejscach i czasie, gdy suma stopni szerokości geograficznej i deklinacji słońca wynosi (90 -19 = 71) lub więcej, inaczej mówiąc, gdy w innych miesiącach letnich deklinacja słońca wynosi ponad 5 stopni, to przed zniknięciem brzasku rozpoczyna się świt.

Ponownie islamski astronom Hasib Bej w książce pt. „*Kozmografia*” napisał: **„W miejscach, gdzie szerokość geograficzna jest większa od 66 ° 33' dnia są bez nocy a noce bez dnia. Jeśli od tej szerokości geograficznej 66 ° 33' narysuje się koło w stronę równika o 19° dalej i równoległe do niego, to w miejscach pomiędzy stopniami geograficznymi tych dwóch kół zajdą zjawiska świtu i brzasku. W miejscach i w czasie, gdzie szerokość geograficzna w całości jest mniejsza od (deklinacji + 19), czyli stopień geograficzny z deklinacją słońca wynosi w sumie 90-19=71, nim zniknie brzask rozpoczyna się świt”**. W

miejskach, gdzie $66^{\circ} 33' - 19^{\circ} 00' = 47^{\circ} 33'$, tj. w miejscach o szerokości geograficznej większej od $47^{\circ} 33'$ nim zniknie brzask (zniknie zaczerwienienie w miejscu zachodu słońca) rozpoczyna się świt.

Z tego wynika, że w miejscach o szerokości geograficznej od $47^{\circ} 33'$ do $66^{\circ} 33'$ (razem z $66^{\circ} 33'$) zachodzą zjawiska świtu i brzasku. Dla miast znajdujących się w pasie koła pomiędzy tymi dwoma szerokościami geograficznymi w dniach przypadających przed i po 22 czerwca, tzn. w miesiącach letnich, nim zniknie brzask (nim zniknie zaczerwienienie w miejscu zachodu słońca), rozpoczyna się świt, nie rozpoczynają się czasy *fadżr* i *isza* (czyli nie ma nocnej ciemności). Z tego względu, że uczeni sunniccy oznajmili: **„Gdy te czasy się nie rozpoczynają, dobrze jest wykonywać salat w czasie, który zaszedł w ostatnim dniu”**, te czasy oznaczono znakiem z gwiazdką. W ten sposób w wykazie czasów modlitw dla takich miast użyto wyjaśnienia dla „znaku gwiazdki”, że: **„czasy *fadżr* i *isza* są czasami, w których *fadżr* zaszedł w ostatnim dniu”**.

Liczba dni, w które *fadżr* i *isza* zostały oznaczone „znakiem gwiazdki”, wzrasta proporcjonalnie w stosunku do zbliżenia się do bieguna, czyli im większa jest szerokość geograficzna jakiegoś miejsca od $47^{\circ} 33'$ tym więcej jest dni przed i po 22 czerwca. Jeśli w jakimś miejscu nie ma czasu *fadżr*, to nie ma też tam czasu *isza*, tzn. jeśli nie ukształtuje się czas *fadżr*, to nie zachodzi czas *isza*. W takim czasie używa się czasu *fadżr*, który zaszedł ostatniego dnia razem z czasem *isza* z tego dnia aż do ponownego ukształtowania się czasu *fadżr*.

W dni, w które „czas *fadżr*” nie zachodzi, w ten sposób podany czas i „oznaczony gwiazdką” czas jest czasem *fadżr*. Używa się go jako czasu *fadżr* jak w innych dniach. Podobnie czas *isza* jest też jak w pozostałych dniach czasem *isza*.

Oznaczone gwiazdką czasy *fadżr* i *isza* są jak pozostałe czasy *fadżr* i *isza* i tak jak w pozostałych czasach, które nie są „oznaczone gwiazdkami”, robi się w nie intencję do postu i wykonuje salat.

Choć w szkole Hanefi czas salatu jest warunkiem i powodem, to gdy nie znajdzie się powodu, czyli gdy nie rozpocznie się czas, to ten salat nie jest obowiązkiem, a gdy nie rozpocznie się czas, to się nie wykonuje salatu, to **niektórzy uczeni powiadomili, że w krajach, gdzie w krótkie noce nim zniknie brzask rozpoczyna się świt, obowiązkiem jest też wykonywać salaty nocne i poranne.**

Z tego względu w czasach, gdy czasy tych dwóch salatów nie mają miejsca, dobrze jest wykonywać te salaty w czasach, kiedy zaszły one po raz ostatni. **Święty hadis głosi, że nakazane zostało każdego dnia wykonywać pięć razy salat i liczba salatów wynosi pięć, a w krajach, w których w krótkie noce nim zniknie czerwień brzasku, rozpoczyna się świt, jest obowiązkiem wykonywać też salaty poranne i nocne.** Według przekazów niektórych uczonych islamskich powinno się postępować w czasach „oznaczonych gwiazdkami” tak jak postępuje się w czasie „bez gwiazdek”. Takie postępowanie jest prawidłowe i ostrożne. Muzułmanie wykonują swoje wszystkie *ibadet*, postępując ostrożnie.